

สมาคมโรคลมชักแห่งประเทศไทย

ความคิดเห็นต่อการนำกัญชามาใช้ประกอบการบำบัดโรคลมชัก

ผู้ป่วยที่เป็นโรคลมชักประมาณร้อยละ 30 จะไม่ตอบสนองต่อการรักษาด้วยยากันชักแม้ว่าได้รับการรักษาด้วยยากันชักหลายชนิดซึ่งจำเป็นต้องได้รับการรักษาด้วยวิธีการอื่น ๆ เนื่องจากผู้ป่วยบางคนมีอาการชักที่รุนแรงและบ่อยครั้งซึ่งเมื่อเกิดอาการชักทำให้มีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยและครอบครัว ในอดีตการนำกัญชาในการรักษาโรคลมชักในรูปแบบของยาสมุนไพรและตำรับยาโบราณ กัญชามีสารประกอบที่เรียกว่า phytocannabinoid ซึ่งมีจำนวนมากมายหลายร้อยชนิดที่มีการศึกษาวิจัยจำนวนมาก คือ Tetrahydrocannabinol (THC) และ Cannabidiol (CBD) ซึ่งพบว่าสารประกอบทั้ง 2 ชนิด มีฤทธิ์ต่อการลดอาการชักในหลอดทดลอง และสัตว์ทดลอง แต่เนื่องจาก THC มีผลในด้านจิตประสาท การศึกษาวิจัยการนำสารสกัดกัญชาในการบำบัดโรคลมชักในคนจึงมุ่งเน้นไปที่สารประกอบ CBD มากกว่า THC

ในช่วงเวลา 10 ปีที่ผ่านมาได้มีการศึกษาประสิทธิผลและความปลอดภัยของสารประกอบกัญชาสำหรับการบำบัดโรคลมชักซึ่งพบว่าการศึกษาต่างๆ ที่ผ่านมามีส่วนใหญ่มักเป็นการศึกษาแบบเปิด สารประกอบกัญชาที่นำมาศึกษามีหลายรูปแบบ มีส่วนผสมของสารประกอบหลากหลาย ไม่มีการควบคุมขนาดของยาที่ชัดเจน ซึ่งจากการศึกษาเหล่านี้พบว่าได้ผลในผู้ป่วยโรคลมชักบ้าง และพบว่าถ้าสารสกัดกัญชานั้นมีส่วนประกอบกัญชา Tetrahydrocannabinol (THC) ต่อ Cannabidiol (CBD) สูงจะมีผลข้างเคียงที่สำคัญต่อจิตประสาท แต่พบว่าสารสกัดกัญชาที่มีสารประกอบกัญชา CBD สูงสามารถบรรเทาอาการชักที่รุนแรงในกลุ่มอาการโรคลมชักในเด็กที่รักษายาก 2 กลุ่มอาการคือ Dravet syndrome และ Lennox Gastaut syndrome ได้ผลดี สำหรับกลุ่มอาการโรคลมชักกลุ่มอื่น ๆ นั้นยังไม่มีข้อสรุปผลการบำบัดโรคลมชักที่ชัดเจน

สมาคมโรคลมชักแห่งประเทศไทยได้พิจารณาจากหลักฐานทางการแพทย์ที่ชัดเจนจึงมีความเห็นในการนำกัญชาและสารสกัดกัญชาในการบำบัดโรคลมชักดังนี้

1. กัญชามีส่วนประกอบที่อาจเป็นผลเสียต่อระบบประสาทเมื่อมีการใช้ในรูปแบบต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องเป็นเวลานาน และอาจทำให้มีผลต่อการรับประทานยากันชักอื่น ๆ ที่ผู้ป่วยต้องรับประทานร่วมเป็นประจำ อาจมีผลเสียต่อผู้ป่วยเมื่อเกิดอาการชักกระตุกขึ้นจากการรับประทานยากันชักไม่ครบตามคำแนะนำของแพทย์
2. สารสกัดกัญชาที่มีสารประกอบกัญชา THC ปริมาณสูงอาจทำให้เกิดผลเสียต่อสมองในระยะยาว
3. การนำสารสกัดกัญชาใช้ประกอบการรักษาผู้ป่วยโรคลมชักนั้นควรพิจารณาสารสกัดกัญชาที่มีสารประกอบ CBD เป็นหลักและนำมาใช้เฉพาะในกลุ่มอาการโรคลมชักในผู้ป่วยเด็กจำเพาะบางกลุ่มอาการ หรือโรคลมชักในผู้ป่วยเด็กหรือผู้ป่วยผู้ใหญ่ที่ไม่ตอบสนองต่อการรักษาด้วยยากันชักมาตรฐานซึ่งได้รับการรักษาโดยกุมารแพทย์ประสาทวิทยาหรืออายุรแพทย์ประสาทวิทยาแล้ว ในรูปแบบการรักษาร่วม (adjuvant therapy) กับยากันชัก เป็นสารสกัดที่มีปริมาณความเข้มข้นหรือจำนวน CBD สูงในสัดส่วนสารประกอบ CBD 20 ส่วนหรือมากกว่าต่อสารประกอบ THC 1 ส่วน และมีการติดตามผลการรักษาและอาการไม่พึงประสงค์จากสารสกัดนั้น ๆ อย่างใกล้ชิดในความดูแลของแพทย์กุมารแพทย์และอายุรแพทย์เฉพาะทางระบบประสาท